

Koronavirus

Koronaepidemian vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen

THL:n viikkoraportti 22/2020, 27.5.2020

Viikolla su-la 17.–23.5. todettiin 213 uutta tautitapausta, 4 uutta tapausta 100 000 asukasta kohden. Sairaalahoidossa oli ti 26.5. 95 koronapotilasta, joista 81 HYKS erityisvastuualueella.

Hallituksen säätämiin rajoitustoimiin ei tehty muutoksia viikolla 17.–23.5.

Työikäisistä lähes 40 prosenttia arvioi, että koronaepidemia on heikentänyt heidän taloudellista tilannettaan. Yleistyneet lomautukset ja työttömyys lisäävät taloudellisia ongelmia. Kelan tietojen mukaan taloudelliset ongelmat eivät näy perustoimeentulotuen hakemusten määrissä, mutta perustoimeentulotuen saajia kuvaavat tilastot viittaavat siihen, että perustoimeentulotuen tarve on kasvanut.

Kriisi on vaikeuttanut erityisesti nuorten ja nuorten naisten toimeentuloa. Työttömyysturvahakemusten määrä on kasvanut selvästi. Lomautukset ovat kohdistuneet varsinkin palvelu- ja myynti-työntekijöihin, mikä heijastaa erityisesti matkailun sekä hotelli- ja ravintola-aloihin kohdistuneita rajoituksia.

Avohoidon palveluja on käytetty huhti-toukokuussa vähemmän kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Ikääntyneillä palvelujen käytön lasku on ollut yleistä palvelujen käytön trendiä jyrkempi. Sosiaalihuollon palveluissa raportoitiin viikolla 20 jonkin verran ongelmia palvelujen järjestämisessä; erityisesti lastensuojelussa, päihde- ja mielenterveystyössä sekä työikäisten palveluissa.

Kunnissa ollaan huolissaan tasapainottelusta epidemiavalmiuden ja normaaliin toimintaan palautumisen välillä. Tasapainottelua vaikeuttaa epävarmuus epidemian kehityksestä. Palveluja ollaan kuitenkin varovaisesti jälleen avaamassa.

Tässä viikkoraportissa:

- Koronaepidemia on heikentänyt usean työikäisen taloutta – s. 3
- Lomautusten kohdentuminen ammattiryhmittäin – s. 3
- Koronavirusoirearvion vastaajien yleisvointi oli hyvä – s. 4
- Lääkkeiden määräämisestä ja lääkeostoista keväällä 2020 – s. 5-9
- Ikääntyneiden palveluiden käyttö väheni – s. 10

- Sosiaalihuollossa raportoiduista ongelmista järjestää palveluja – s. 11
- Perustoimeentulotuen saajien ja työttömyysturvahakemusten määrän kehityksestä – s. 12
- Talouden kehityksestä – s. 14

Viikkoraportin tietoja julkaistaan myös verkkosivulla: thl.fi/koronanvaikutukset

Katso edellinen [Viikkoraportti 21/2020](#)

Viikkoraportin ovat toimittaneet:

Juha Honkatukia, tutkimuspäällikkö, THL

Vuokko Härmä, erikoissuunnittelija, THL

Vesa Jormanainen, johtava asiantuntija, THL

Laura Kestilä, tutkimuspäällikkö, THL

Jari Kirsilä, viestintäpäällikkö, THL

Kimmo Parhiala, yksikönpäällikkö, THL

Pekka Rissanen, tietoylijohtaja, THL

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@thl.fi

Väestön terveys ja hyvinvointi

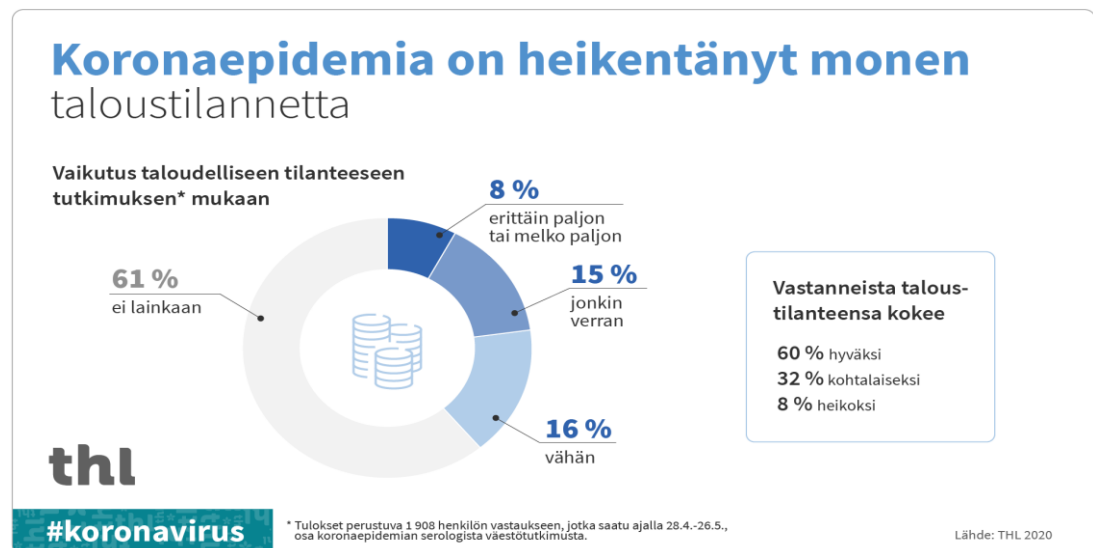
Koronaepidemia heikentänyt usean työikäisen taloudellista tilannetta

Laura Kestilä, Sakari Karvonen, Annamari Lundqvist ja työryhmä

Työikäisistä lähes 40 prosenttia arvioi, että koronaepidemia on heikentänyt heidän taloudellista tilannettaan. Tämä käy ilmi THL:n kyselytutkimuksesta, jolla selvitetään koronaepidemian ja sen rajaamistoimien vaikutuksia laajasti väestön terveyteen ja hyvinvointiin.

Kahdeksan prosenttia vastaajista arvioi epidemian heikentäneen taloudellista tilannetta erittäin tai melko paljon. 15 prosenttia puolestaan arvioi, että koronaepidemia on heikentänyt taloudellista tilannetta jonkin verran ja 16 prosenttia arvioi sen heikentäneen tilannetta vähän. Taloudellinen tilanne oli heikentynyt samalla tavoin miehillä ja naisilla.

Tutkimukseen vastanneista taloudellisen tilanteensa kokee hyväksi 60 prosenttia, kohtalaiseksi 32 prosenttia ja heikoksi 8 prosenttia. Toimeentulotukea ilmoitti hakeneensa maaliskuun 2020 alun jälkeen 4,7 prosenttia vastaajista.

Kuva: Työikäisten kokemus koronaepidemian vaikutuksesta taloudelliseen tilanteeseen (N=1 908, aineisto kerätty 28.4.-26.5.). Päivitetty verkkosivuille 27.5.2020.

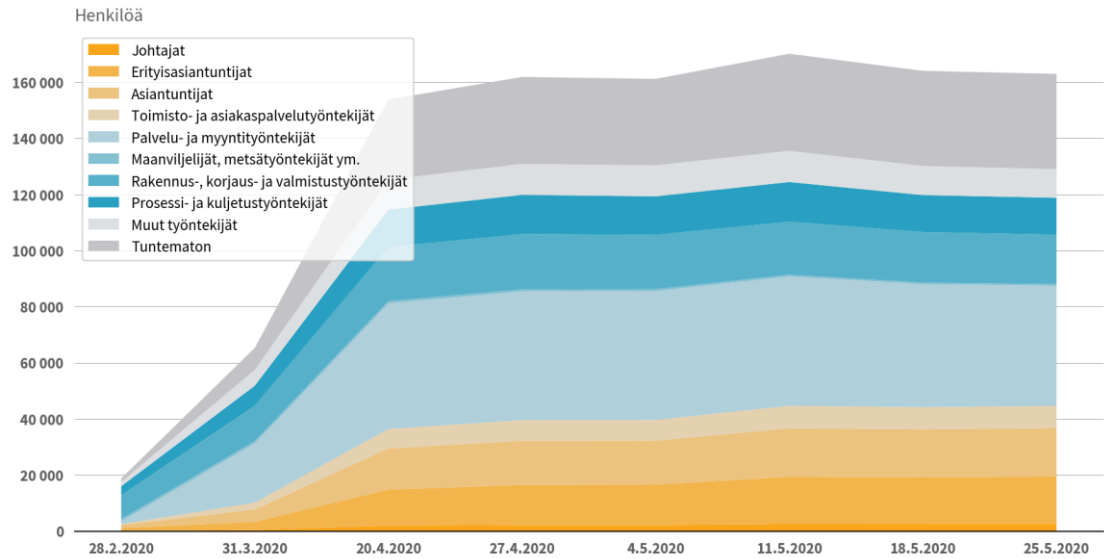
Tulokset perustuvat THL:n serologiseen väestötutkimukseen, johon kuuluu viikoittain toteutettava kysely. Yllä esitetyt tulokset perustuvat niiden 1 908 henkilön vastaukseen, jotka vastasivat kyselyyn ajalla 28.4.-26.5. Tarkemmin tiedonkeruusta: [Väestötutkimuksen kysely](#).

Lomautukset ovat kohdistuneet erityisesti palvelu- ja myyntityöntekijöihin

Juha Honkatukia

Alkaneet lomautusjaksot ovat lisääntyneet koronaepidemian aikana selvästi. TEM:n tietojen mukaan lomautukset ovat kohdistuneet erityisesti palvelu- ja myyntityöntekijöihin, mikä heijastaa erityisesti matkailun sekä hotelli- ja ravintola-aloihin kohdistuneita rajoituksia. Suurin kasvu lomautettujen määrissä ajoittui huhtikuun alkuun, mutta toukokuun aikana kasvu näyttää jo hidastuneen.

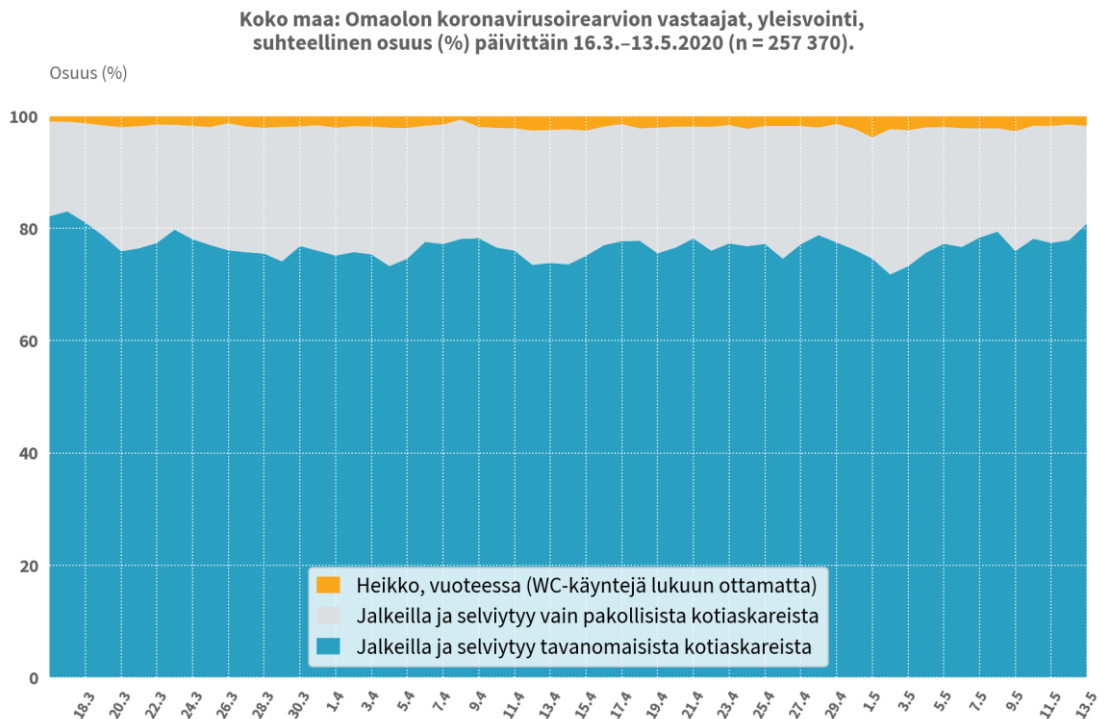
Lomautettujen lukumäärät ammattiryhmittäin 28.2.-25.5.2020, lähde:TEM

Lähde: TEM, päivitetty 27.5.2020.

Koronavirustaudin oirearvioon vastanneiden yleisvointi oli hyvä vastaushetkellä

Omaolon koronavirustaudin oirearvioita tehtiin lähes 330 000 palvelun 60 ensimmäisen käyttöpäivän aikana. Koronaoirearvioon vastanneista 262 684 oli oireisia. Heistä 78 prosenttia pystyi olemaan jalkeilla ja selviytyi tavanomaisista kotiaskareista, kun 21 prosenttia pystyi olemaan jalkeilla mutta ei selviytynyt kotiaskareista. Vastaajista alle kahdella prosentilla olo oli niin heikko, että vastaaja pystyi olemaan vain vuoteessa (WC-käyntejä lukuun ottamatta). Päivittäin tarkastellen vastaajien ilmoittaman yleisvoinnin osuuksissa oli vähän vaihtelua 60 päivän tarkastelujaksolla.

Kuva päivitetty 25.5.2020.

THL:n kokoama kokonaiskuva koronatilanteesta täydentyy ihmisten itse ilmoittamilla oiretiedoilla. Olemme tiistaina 26.5.2020 avanneet Oirekartan, joka on koronan karttasovelluksen rinnalla toimiva erillinen karttasovellus. Oirekartta löytyy suomeksi (thl.fi/oirekartta), ruotsiksi (thl.fi/symptomkarta) ja englanniksi (thl.fi/symptomsmapp).

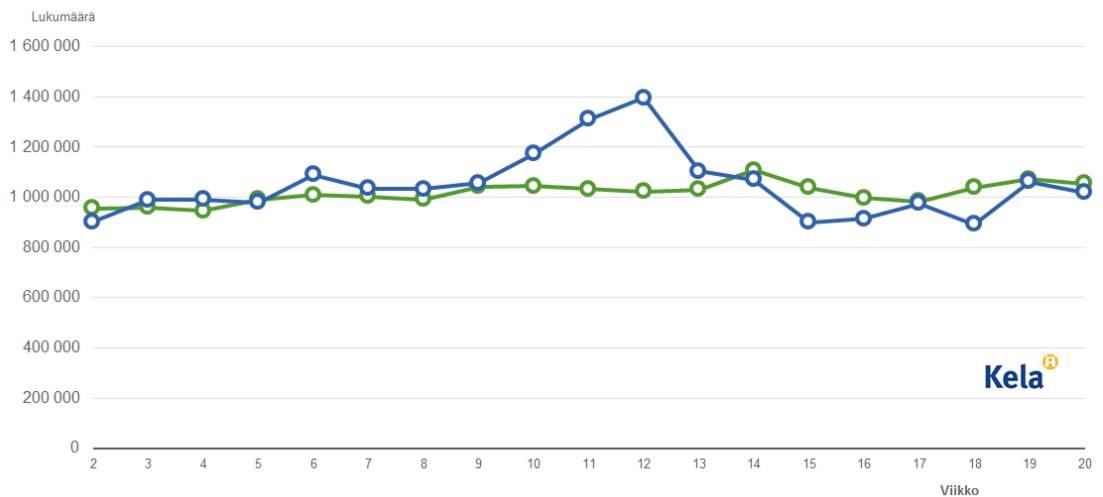
Poikkeusolojen alussa ostettiin lääkkeitä edellisvuotta enemmän

Leena Saastamoinen ja Kelan lääketutkimusryhmä

Sairausvakuutuksesta korvattavien lääkeostojen kokonaismäärä alkoi kasvaa edellisvuoteen verrattuna viikolla 10 ja kasvu oli suurimmillaan viikolla 12. Sama ilmiö näkyi kaikissa sairaanhoitopiireissä. Viikolla 12, jolloin Suomen todettiin olevan poikkeusoloissa, lääkeostojen lukumäärä oli yli 36 prosenttia suurempi kuin vuoden 2019 vastaavana ajankohtana. Lääkekustannusten ja lääkkeitä maksettujen sairausvakuutuskorvausten kasvu oli samaa luokkaa. Lääkeostojen kokonaismäärä palasi edellisvuoden tasolle viikolla 17 ja painui viikolla 18 edellisvuoden tason alle, mikä on tulkittu normaaliksi vaihteluksi. Lääkeostojen kokonaismäärä oli viikolla 20 lähellä edellisvuoden tasoa, mutta kumulatiivinen lääkekulutus oli edelleen hieman edellisvuoden tasoa suurempaa.

Tiedot käyvät ilmi Kelan huhtikuussa 2020 julkaisemasta sovelluksesta, jonka avulla voi seurata sairausvakuutuksesta korvattavien reseptilääkkeiden kulutusta.

Kaikki sairausvakuutuksesta korvatut lääkeostot apteekeissa viikoilla 2–20 vuosina 2019 ja 2020.

Kelan lääkesovellus

Kumulatiivinen lääkekulutus oli viikolla 20 edelleen suurempaa kuin edellisvuonna ruoansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien (A), veritautien lääkkeiden (B), sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeiden (C), systeemisesti käytettävien hormonivalmisteiden (H), syöpälääkkeiden ja immuunivasteen muuntajien (L); hermostoon vaikuttavien lääkkeiden (N), hengityselinten sairauksien lääkkeiden (R), loisten ja hyönteisten häätöön tarkoitettujen lääkkeiden (P) sekä muiden lääkkeiden (V) ryhmissä. Kumulatiivisten tietojen mukaan lääkkeiden ostomäärät olivat edellisvuotta pienemmät systeemisesti vaikuttavien infektiolääkkeiden (J), ihotautilääkkeiden (D), tuki- ja liikuntaelinsairauksien (M) ja silmä- ja korvatautien lääkkeiden (S) ryhmissä. Kumulatiivinen lääkekulutus oli edellisvuoden tasolla sukupuoli- ja virtsaelinten sairauksien lääkkeiden ja sukupuolihormonien (G) ryhmässä.

Perinteisten unilääkkeiden kumulatiiviset ostomäärät olivat viikolla 20 pienemmät kuin viime vuonna tähän aikaan. Unilääkkeiden osalta ei todettu merkittävää hamstrausta. Masennuslääkkeiden ja psykoosilääkkeiden hamstraus oli varsin maltillista. Hermostoon vaikuttavissa lääkkeissä erityisen paljon kasvoi parasetamolien kulutus (93 prosenttia lisää viikolla 12), mutta kasvu tasoittui viikosta 15 alkaen.

Systemisesti vaikuttavien infektio lääkkeiden ostot vähenivät merkittävästi alkuvuonna 2020 verrattuna edellisvuoteen, erityisesti viikosta 13 alkaen. Infektio lääkkeiden ostot vähenivät edelleen viikolla 18 ja ostojen määrä oli pienempi kuin millään viikolla koko alkuvuonna 2020. Viikolla 17 ostojen väheneminen taittui, mutta ostoja tehtiin edelleen merkittävästi vähemmän kuin edellisvuonna. Systemisten bakteerilääkkeiden ostot vähenivät voimakkaasti viikosta 12 alkaen (15 prosenttia vähemmän) ja edelleen 44 prosenttia vähemmän viikolla 16 verrattuna edellisvuoteen. Systemisten viruslääkkeiden ostoissa oli maltilliseksi tulkittu hamstrauspiikki viikoilla 11–12, jonka jälkeen ostojen määrä väheni pienemmäksi kuin edellisvuonna.

Myös hengityselinsairauksien lääkkeiden ostot olivat laskusuunnassa viikolla 18. Erityisesti tämä koski allergialääkkeitä (nenäsumutteet ja antihistamiinit), mutta myös ahtauttavien hengityselinsairauksien (sisältää myös astmalääkkeet) kulutus oli lähes kolmanneksen pienempää kuin viikolla 18 vuonna 2019. Viikolla 17 hengityselinsairauksien lääkkeitä ostettiin lähes 25 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna viikolla 17. Ero näyttäisi johtuvan allergialääkkeiden (nenäsumutteet ja antihistamiinit) edellisvuotta pienemmästä kulutuksesta. Vuoden 2020 ostojen määrä on pysynyt samana viikoilla 15–17. Hengityselinsairauksien lääkkeiden ryhmässä oli selvä hamstrauspiikki ahtauttavien hengityselinsairauksien lääkkeissä ja niissä erityisesti beeta-2-reseptoriagonisteissa, glukokortikoideissa ja glukokortikoidien yhdistelmä lääkkeissä. Hengityselinten sairauksien lääkkeiden ostojen määrät lisääntyivät kaikista lääkeryhmistä prosentuaalisesti eniten viikkojen 11–12 hamstrauspiikin aikana. Viikolla 15 sosiaali- ja terveysministeriö määräsi valmiuslain perusteella apteekkeja rajoittamaan salbutamolivalmisteiden myyntiä lääkkeiden riittävyyden ja yhdenvertaisen saatavuuden varmistamiseksi.

Viikolla 17 lääkkeitä tehtiin seuraavissa lääkeryhmissä hieman enemmän kuin edellisvuonna: ruuansulatuskanavan sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet, veritautien lääkkeet, sydän- ja verisuonitautien lääkkeet sekä hermoston vaikuttavat lääkkeet. Ero edellisvuoteen oli 6–8 prosenttia, mikä voi olla satunnaisvaihtelua.

Lääkeostojen määrän kasvu oli suurinta viikolla 12 edellisvuoteen verrattuna monissa lääkeryhmissä. Hengityselinten sairauksien lääkkeitä ostettiin 89 prosenttia, veritautien lääkkeet 40 prosenttia, sydän- ja verisuonitautien lääkkeet 38 prosenttia, systemisesti käytettävät hormonivalmisteet (pl. sukupuolihormonit ja insuliinit) 37 prosenttia, ruuansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet 34 prosenttia (kasvu oli suurin diabeteslääkkeissä) sekä hermoston vaikuttavissa lääkkeissä kasvu oli 34 prosenttia.

Kaikissa lääkeryhmissä kulutus palasi edellisvuoden tasolle tai sen alle viikoilla 15–16.

Mediassa esillä olleista korvattavista ja mahdollisesti koronavirustaudin hoitoon kokeiltavista lääkkeistä hydroksiklorokiinia hamstrattiin samalla profiililla kuin muitakin lääkkeitä. Ostot vähenivät viikoilla 15–16. Tosilitsumabin ja interferoni beeta 2a:n ostot olivat vähäisiä, eikä vaihtelussa näytänyt olleen hamstrauspiikkiä.

Heino P, Kainu M, Kari H, Koskinen H, Rättö H, Saastamoinen LK. Viikoittainen lääkekulutus palautunut hamstrauksen jälkeen edellisvuoden tasolle. Kelan tutkimusblogi, 14.5.2020.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5302>

Heino P, Kainu M, Kari H, Koskinen H, Rättö H, Saastamoinen LK. New app on reimbursed medicine consumption. Kelan tutkimusblogi, 14.5.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5310>

Heino P, Kainu M, Kari H, Koskinen H, Rättö H, Saastamoinen LK. Uusi sovellus lääkekulutuksen seurantaan: lääkkeiden hamstraus suurimmillaan viikolla 12. Kelan tutkimusblogi, 3.4.2020.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5254>

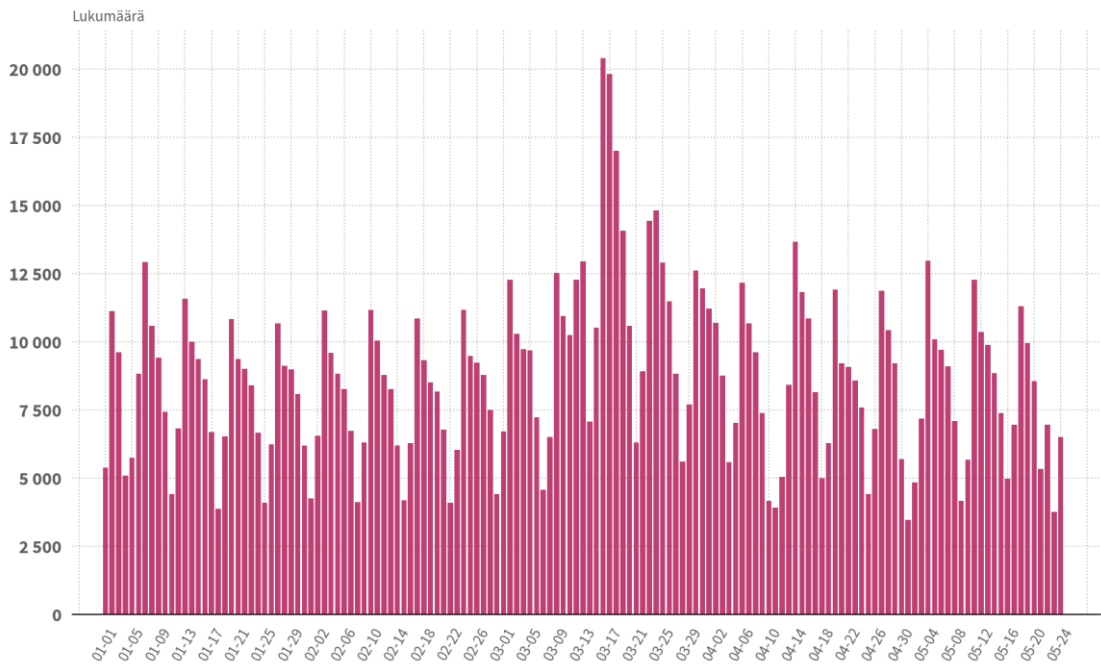
Poikkeusolojen ensimmäisillä viikoilla pyydettiin uusimaan lääkemääräyksiä

Vesa Jormanainen, Ari Helin, Taina Sairanen

Valtakunnalliset Kanta-palvelut ovat olleet saatavilla ja hyödynnettävissä 10 vuoden ajan. Kanta-palveluja on otettu käyttöön vaiheittain. Toukokuussa 2010 ensimmäisinä palveluina otettiin käyttöön Omakanta ja resepti-palvelu.

Omakannassa tehtiin maaliskuun puolivälissä 2020 poikkeusolojen ensimmäisillä viikoilla selvästi tavanomaista enemmän pyyntöjä terveydenhuoltoon uusia sähköinen lääkemääräys. Sähköisten lääkemääräysten uusimista on sen jälkeen pyydetty hieman enemmän kuin vuoden alkupuolella. Pyyntö uusia sähköinen lääkemääräys voidaan tehdä vain sellaisista lääkemääräyksistä, joista on jo tehty ainakin yksi lääkeosto.

Omakannasta terveydenhuoltoon lähetetyt sähköisten lääkemääräysten uusimispyynnöt päivittäin 1.1.–24.5.2020. Lähde: Kela

Kuva päivitetty 24.5.2020.

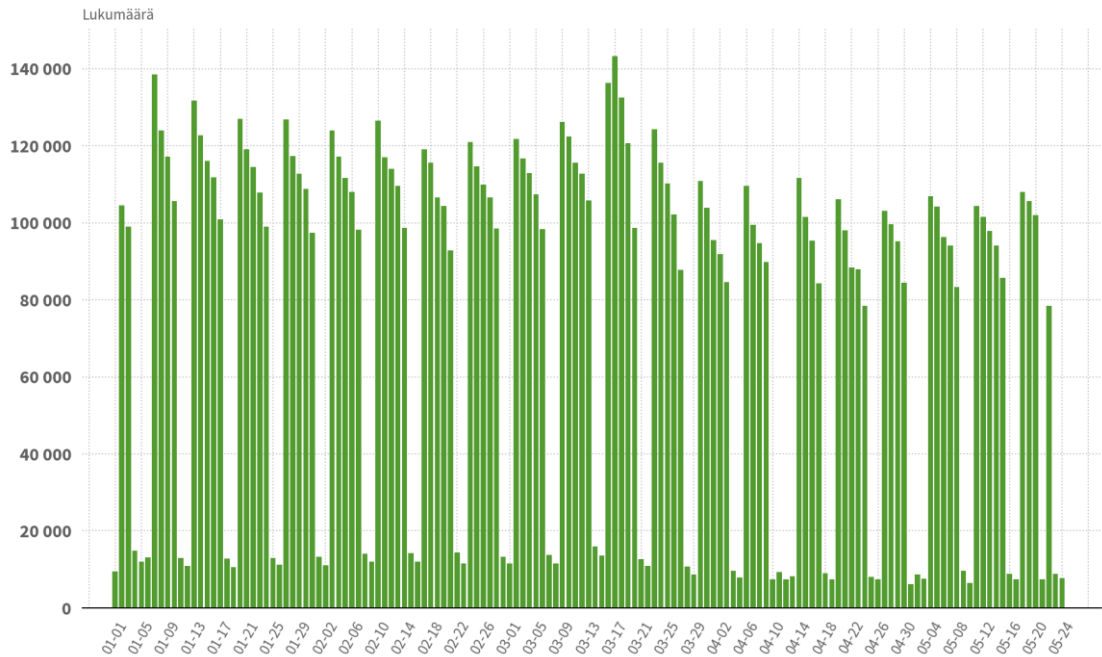
Lääkemääräyksiä kirjoitettiin tavanomaista enemmän poikkeusolojen alussa

Vesa Jormanainen, Ari Helin, Taina Sairanen

Ensimmäinen sähköinen lääkemääräys laadittiin, lähetettiin ja tallennettiin sähköisesti resepti-palveluun Turussa toukokuussa 2010. Suomessa sähköinen lääkemääräys on ollut lakisääteisesti pakollinen 1.1.2017 alkaen. Suomessa kaikki (100 %) lääkemääräykset ovat sähköisiä. Suurin osa (noin 99 %) sähköisistä lääkemääräyksistä laaditaan tai kirjoitetaan potilastietojärjestelmissä ja Kelain-verkkopalvelussa, joista ne tallennetaan valtakunnalliseen resepti-palveluun. Apteekit tallentavat mahdolliset puhelin- ja paperilääkemääräykset sähköisiksi lääkemääräyksiksi resepti-palveluun.

Lääkemääräyksiä tallennettiin maaliskuun puolivälissä 2020 poikkeuslojen ensimmäisellä viikolla tavanomaista enemmän. Sen jälkeen sähköisiä lääkemääräyksiä on kirjoitettu ja tallennettu resepti-palveluun ennakoitu määrä. Tallennettujen lääkemääräysten lukumäärä on ollut laskevalla trendillä vuoden 2017 alusta alkaen, jolloin lääkemääräysten voimassaolon kesto piteni 12 kuukaudesta kahteen vuoteen.

Resepti-palveluun tallennetut uudet sähköiset lääkemääräykset päivittäin 1.1.–24.5.2020. Lähde: Kela

Kuva päivitetty 24.5.2020.

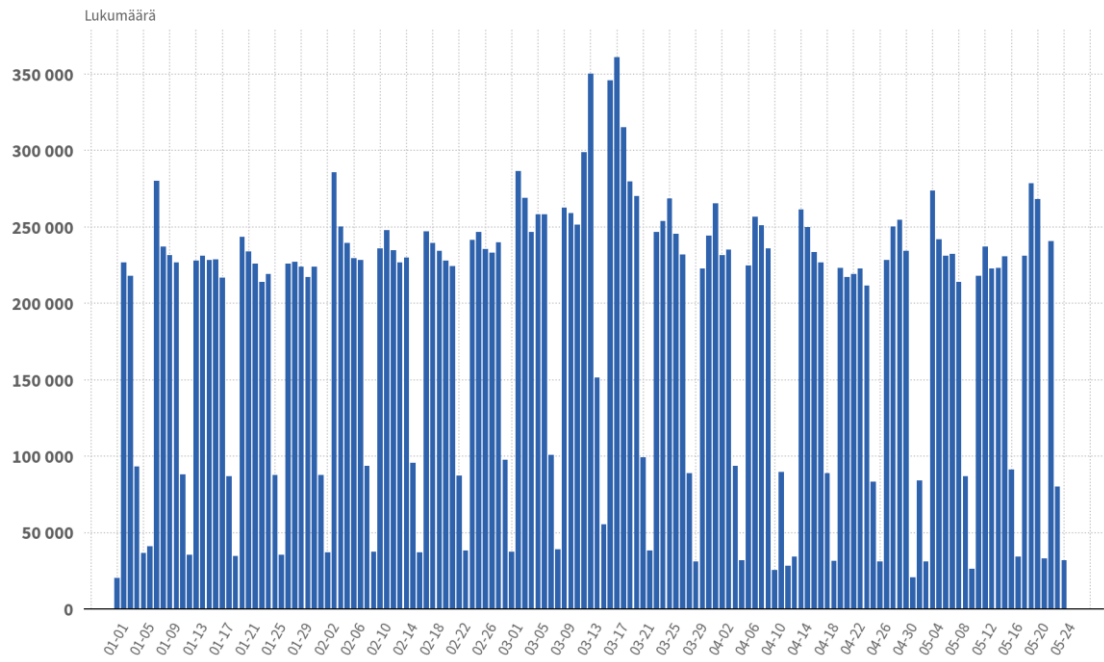
Reseptilääkkeitä ostettiin tavanomaista enemmän jo ennen poikkeusoloja

Vesa Jormanainen, Ari Helin, Taina Sairanen

Ensimmäisen sähköisen lääkemääräyksen toimitusmerkinnät tehtiin ja lääke toimitettiin apteekissa Turussa toukokuussa 2010.

Apteekeissa tehtiin reseptilääkkeiden lääkeostoja selvästi tavanomaista enemmän jo poikkeusoloja edeltävillä viikoilla. Resepti-palvelun päivittäisten lääkeostojen aineistossa lääkeostojen ylimäärä ajoittuu viikoille 10-12, mikä on yhtäpitävä edellä esitetyn Kelan lääkesovelluksen viikoittaisten tietojen kanssa. Päivittäisissä lääkeostoissa on havaittavissa myös syklisesti toistuva tavanomaista suurempi lääkeostojen määrä kuukauden ensimmäisellä viikolla. Säännöllinen syklisyys on poikkeusolojen aikana ollut vaimeampi, mutta näyttäisi viime viikkoina palanneen takaisin aikasarjaan.

Resepti-palveluun tallennetut lääkeostot päivittäin 1.1.–24.5.2020. Lähde: Kela

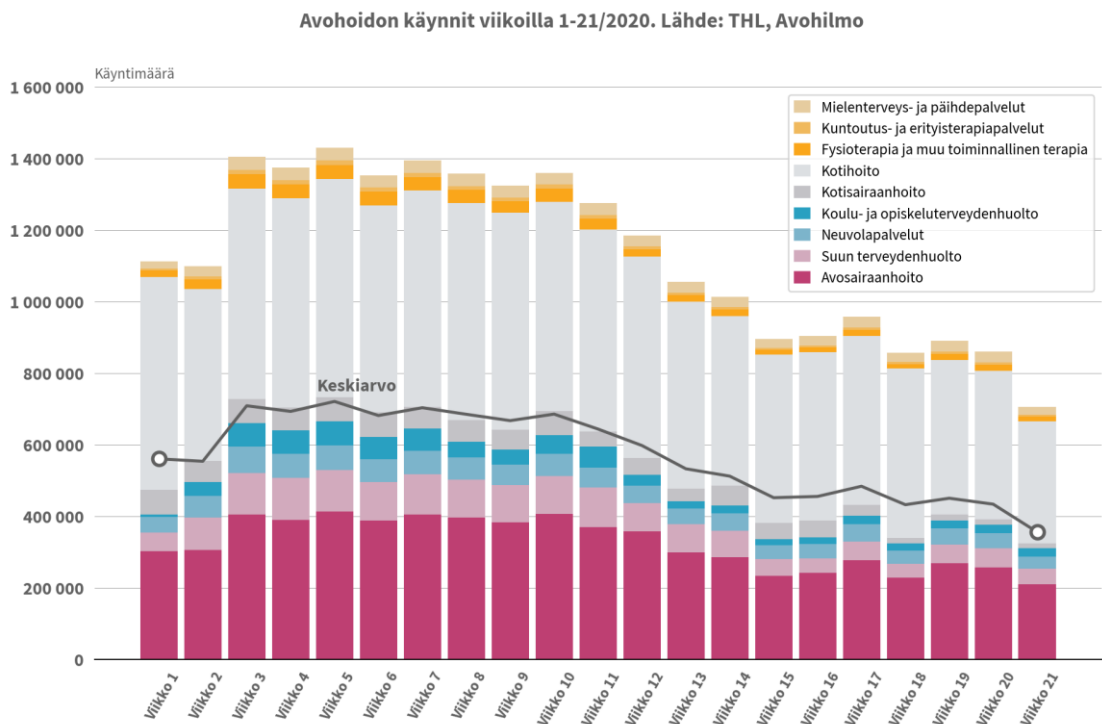

Kuva päivitetty 24.5.2020.

Palvelut

Ikääntyneiden palvelujen käytössä merkittävää laskua

Avohoidon palveluja on käytetty huhti-toukokuussa vähemmän kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, mikä selittyy koronavirusepidemiaan liittyvillä rajoitustoimilla. Ikääntyneillä palvelujen käytön lasku on ollut yleistä palvelujen käytön trendiä jyrkempi. Alkuvuonna enimmillään yli 190 000 mainittuun ikäryhmään kuuluvaa asiakasta käytti avohuollon palveluja, kun viikolla 8 asiakkaita oli hieman vajaa 110 000. Viikon 21 tiedot saattavat vielä päivittyä.

Kuva: Avohuollon palvelujen käyttö viikoilla 1-21/2020. Päivitetty 26.5.2020.

Avohoidon 70 vuotta täyttäneet asiakkaat viikoilla 1-21/2020. Lähde: THL, Avohilmo

Kuva: Avohuollon palvelujen 70 vuotta täyttäneet asiakkaat viikoilla 1-21/2020. Päivitetty 26.5.2020.

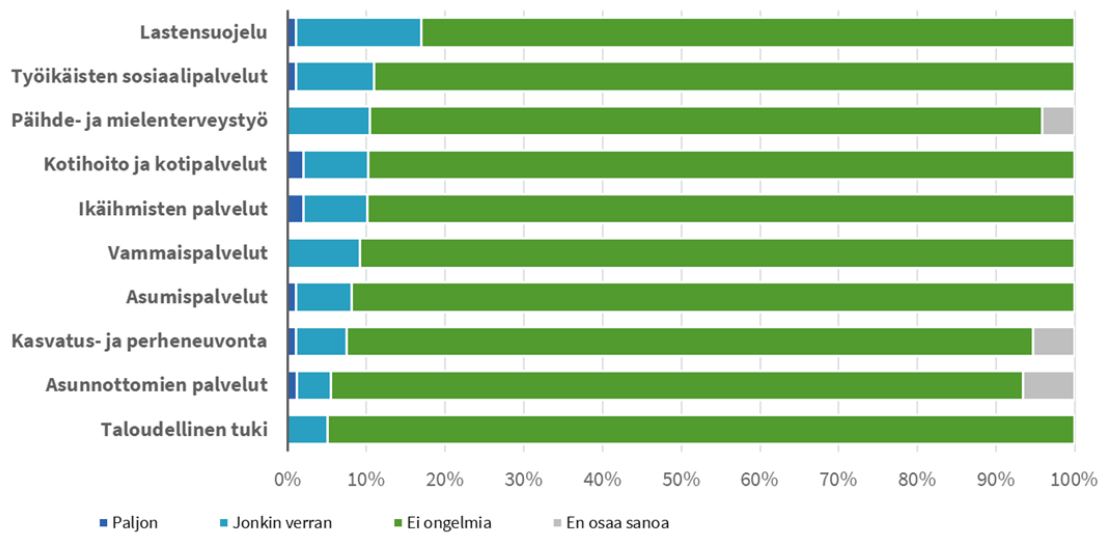
Sosiaalihuollon palveluja ollaan varovaisesti avaamassa

Erja Koponen

Sosiaalihuollon tilannekuvakyselyn mukaan viikolla 20 sosiaalihuollon palvelujen järjestämisessä raportoitiin hieman ongelmia lastensuojelussa (17 %), päihde- ja mielenterveystyössä (10 %) sekä työikäisten palveluissa (11 %). Palvelujen järjestämisessä koettuja vaikeuksia kunnissa viikoilla 18–20 voi vertailla [täällä](#).

Toiminnan supistaminen on kuormittanut avovastausten mukaan myös omaishoitajia: vapaajaksoja ei ole pystytty järjestämään ja päivätoiminta on ollut tauolla. Palveluja ollaan kuitenkin hiljalleen avaamassa uudelleen.

Kuntien palveluiden järjestämisiongelmat

Lähde: Kuntien sosiaalihuollon tilannekuvakysely, STM THL

Kuva: Viikolla 20 kunnissa raportoidut sosiaalihuollon palveluiden järjestämisiongelmat (N=113). Päivitetty verkkosivuille 27.5.2020.

Kunnat ovat huolissaan tasapainottelusta epidemiavalmiuden ja normaaliin toimintaan palaamisen välillä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Tasapainottelua vaikeuttaa epävarmuus epidemian kehityksestä. Testaaminen ja jäljittäminen vaatii myös ylimääräistä henkilöstöä. Lisäksi kuntatalouden haasteet vaikeuttavat toiminnan suunnittelua pidemmällä aikavälillä.

Sosiaalihuollon tilannekuvakyselyssä ammattilaiset arvioivat viikoittain muun muassa palveluissa ja asiakasryhmien palvelutarpeissa tapahtuneita muutoksia. Lue lisää sosiaalihuollon tilannekuvasta viikoilla 14-20: [sosiaalihuollon tilannekuvan viikkoseuranta](#).

Perustoimeentulotuen tarve kasvanut, työttömyysturvahakemusten määrä edellisvuotta suurempi

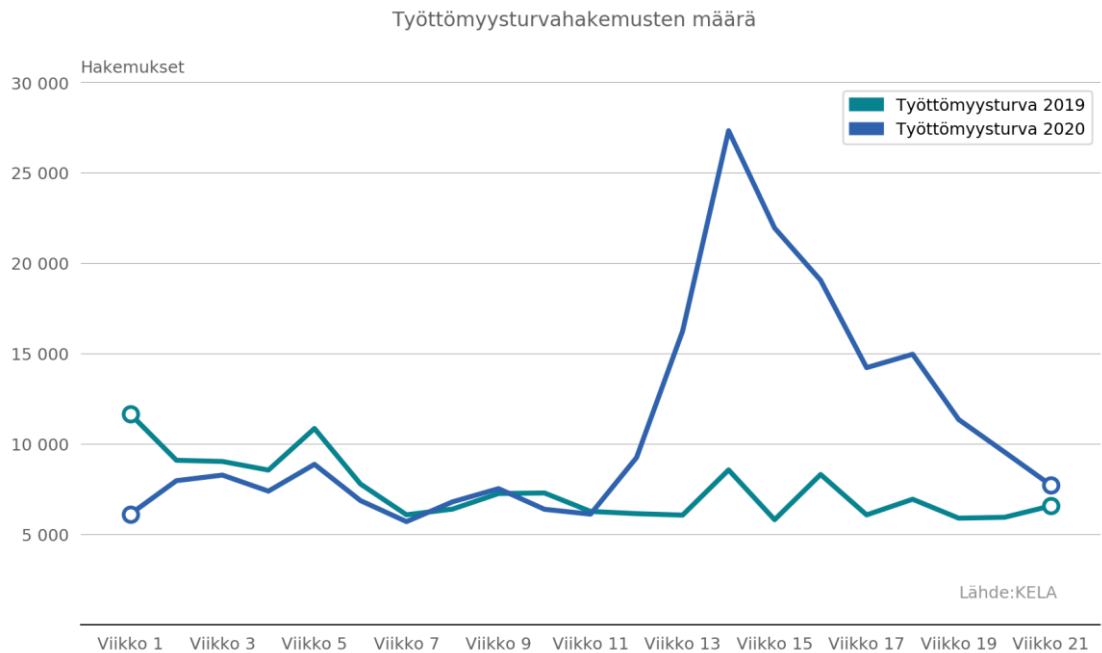
Vuokko Härmä ja Laura Kestilä

Koronaepidemian aikana ei tähän mennessä ole havaittu selkeää muutosta perustoimeentulotuen hakemusten määrässä. Hakijamäärät ovat olleet vuoden 2020 ensimmäisinä viikkoina jopa pienempiä kuin edellisenä vuotena. Kelan tietojen mukaan perustoimeentulotuen saamista kuvaavat tilastot kuitenkin osoittavat, että myös perustoimeentulotuen tarve on kasvanut. Perustoimeentulotukea sai huhtikuussa 151 312 kotitaloutta, joissa asui yhteensä 232 503 henkilöä. Erityisesti uusien saajien ja saajakotalouksien määrä kasvoi verrattuna alkuvuoteen ja viime vuoden vastaavaan aikaan. Toimeentulotuen uusia saajakotalouksia (eli ei toimeentulotukea edellisen 12 kk aikana) oli huhtikuussa 29 % enemmän kuin maaliskuussa ja 41 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Lisätietoja [KELA:n seurantasivulta](#).

Kriisi näyttää iskeneen varsinkin nuorten ja erityisesti nuorten naisten toimeentuloon: uusien perustoimeentulotukea saaneiden alle 25-vuotiaiden naisten määrä kasvoi 70 % ja 25–35-vuotiaiden 92 % verrattuna edellisvuoden huhtikuuhun. Lue tarkemmin Kelan tuoreesta [blogista](#).

Odotettavissa on, että kasvava työttömyys ja lomautukset lisäävät epidemian pitkittyessä taloudellisia ongelmia ja toimeentulotuen tarve väestössä kasvaa. Toimeentulo-ongelmat kasvattavat myös muiden sosiaalisten ongelmien riskiä.

Työttömyysturvan hakemusmäärät ovat kasvaneet Kelan tietojen mukaan selvästi. Hakemusmäärät lähtivät kasvuun heti poikkeusolojen alkaessa ja olivat suurimmillaan huhtikuun alussa ja oli korkeimmillaan viikolla 14. Tämän jälkeen luvut ovat olleet laskusuunnassa. Hakemusmäärät ovat kuitenkin edellisvuotta korkeammat. Kelan tietojen mukaan työttömyysturvan hakemusmäärät ovat kasvaneet kaikissa maakunnissa ja ikäluokissa.

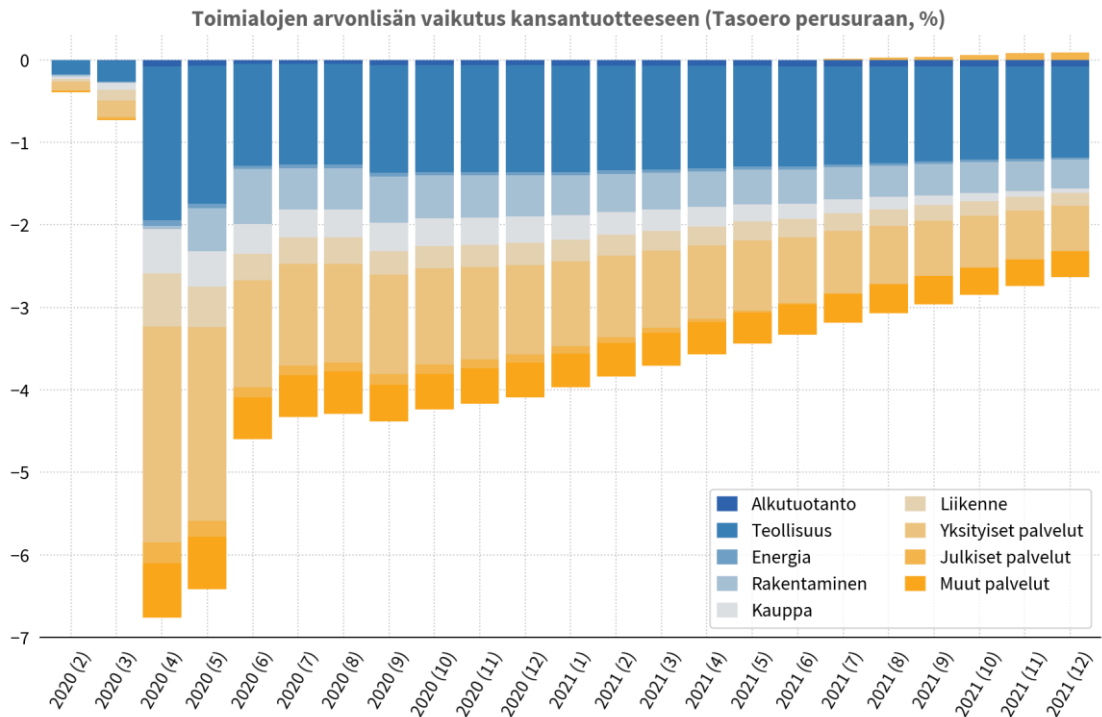

Kuva: Työttömyysturvan hakemusten määrät viikoilla 1-21 vuosina 2019 ja 2020. Lähde: Kela, päivitetty 27.5.

Talous

Talouden kehitys vuoden 2020 alkupuolella verrattuna talouden normaalioloissa ennakoituun kehitykseen heijastaa epidemian rajoittamistoimia kotimaassa. Rajoitukset vaikuttavat etenkin yksityisten palveluiden, liikenteen ja erilaisten kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvien palveluiden tuotantoon. Suurimmillaan vaikutukset olivat maaliskuun lopulta alkaen. BKT:n (arvonlisän) lähes seitsemän prosentin pudotuksesta huhtikuussa 2020 yli puolet johtui näiden toimialojen arvonlisän laskusta. Myös teollisuustuotannossa lasku oli suuri.

Kuviossa ennustetaan talouden kehitystä kesäkuusta alkaen, kun suuri osa rajoituksista on poistumassa. Rajoitusten purkaminen helpottanee kotimarkkinoille toimivien palvelualojen toipumista. Vientimarkkinoiden epävarmuus on huomattavan suuri - tässä oletetaan, että maailmantalous alkaa toipua kuluvan vuoden lopulla, mutta ei vielä entiselleen vuoden 2021 aikana. Maailmantalouden hidastuminen näkyy teollisuuden ja monien yksityisten palveluiden kasvun hitautena, johon liittyy myös investointien ja rakentamisen hidastuminen. Vuositasolla talous alkaa kuitenkin elpyä vuoden 2021 aikana.

Kuva: Toimialojen arvonlisän vaikutus kansantuotteeseen. Tasoero perusuraan, %. Päivitetty 26.5.2020.